

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT LAPJA

54. évfolyam, 248. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1964. október 22.

A Voszhodot ismételten fel lehet használni űrrepülésre

Sajtóértekezletet tartott a szovjet űrhajós hármas

Szerdán délelőtt szovjet és külföldi újságírók, akadémikusok, diplomatai közéleti kiválóságok részvételével a moszkvai egyetem 2000 személyes aulajában a Voszhod utasai — Komarov, Feoktyiszov és Jegorov tiszteletére sajtóértekezletet rendeztek.

Az elnökségi asztalnál ezúttal együtt láthatták a kilenc szovjet űrhajóst, középen Msztyiszlav Keldis, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke foglalt helyet. Az asztal körül filmoperatőrök és fotóriporterok, a terem két oldalán hatalmas fényezőcsokrok alatt sorakoztak a televízió- és filmfelvevő gépek.

Kettős fékezősrendszer volt a Voszhodon

Keldis akadémikus megnyitóban elmondotta, hogy a Szovjetunióban 1960-ban kezdtek meg a tervszerű előkészületeket az ember űrutazására. Ismertette a Voszhod elé tűzött feladatokat, kiemelve az űrhajósok könnyebb öltözködésének jelentőségét és az ezzel kapcsolatos technikai problémák megbízható megoldását.

Ő is és mind a három űrhajós kitért a leereszkedés részleteire. Elmondották, hogy kettős fékezős rakéta-rendszer volt az űrhajón. Mintegy 5000 méter magasan nyiták ki az ejtőernyők és közvetlen Föld-kö-

zelben lépett működésbe a fékezős rakéta-rendszer. Komarov ezredes megjegyezte, hogy simább volt a leereszkedés, mint a ma használatos lifteken.

Felkészítették az űrhajót arra, hogy esetleg „vízen ér földet”, s ezért biztosították úszóképességét, egyensúlyának megőrzését viharzó tengeren is.

A megnyitót követően Komarov ezredes, a Voszhod parancsnoka beszámolt az űrhajós-brigád fizikai és lélektani felkészüléséről, vázolta a „parancsnoki” feladatokat.

Békés célokkal, feladatokkal

Dörgő taps fogadta az űrhajó parancsnokának azt a bejelentését, hogy a Voszhod programjában egyetlen olyan pont sem volt, amelyet katonai célokra, az emberiség ellen, a kultúra, a civilizáció ellen lehetne felhasználni.

Feoktyiszov elmondotta, hogy a Déli-sark fölött sarki fényt látott, s hogy az űr-

hajó szomszédságában ismét észlelte azokat a világító apró részecskéket, amelyeket szovjet űrhajósok már korábban is leírtak. A Föld körüli repülőúthoz, a süllyd-lansághoz hozzá lehet szokni, ilyen viszonyok között rendesen lehet élni és dolgozni —, mondotta többek között az űrkandidátus.

Az „űrhármas” legfiatalabb tagja, Jegorov a világ

első kozmoszt járt orvosa közölte, hogy a fiziológiai adatok telemetrikus és immár megszokott továbbítási módja mellett közvetlen vizsgálatokat is végzett.

Nyilatkozata végén közölte, hogy amint az egész kísérleti anyag feldolgozása befejeződik, a Voszhod útjáról részletes beszámolót tesznek közzé a napi sajtóban és a szakfolyóiratokban.

Száz kérdés

A nemzetközi újságíró-gárda kolosszális feladat elé állította a három űrhajóst és Keldis akadémikust, akiknek csaknem száz beérkezett kérdésre kellett válaszolniuk.

A magyar újságírók kérdésére válaszolva Komarov ezredes kijelentette, hogy a Voszhodot újból fel lehet használni űrutazásra „még-hozzá nem is csak egyszer.”

Feoktyiszov bejelentette, hogy az űrhajó ablakán keresztül készített felvételeket, amennyiben azok sikerültek, be fogja mutatni a televízió.

Érdekes válaszokat hallhattak a sajtóértekezlet résztvevői Jegorovtól, aki többek közt közölte, hogy a földre érve első észrevételük a szokatlanul hideg volt, továbbá hogy a készenléti űrhármasba szintén egy pilótát, egy tudóst és egy orvost „delegáltak” s végül, hogy az alkoholnak az űrhajósokra gyakorolt hatását az újságírók is kitalálhatják...

Keldis akadémikus a mellette ülő Gagarinra bízta annak a kérdésnek eldöntését, hogy mikor indulhat űrutazásra először újságíró, és melyik lap vagy hírügynökség képviselője legyen az illető.

Elnökség fogadta az MTI moszkvai tudósítójának kérdését:

„Milyen politikai feltételek mellett tartják lehetségesnek szovjet és amerikai űrhajósok együttes kozmikus útját egy szovjet gyártmányú társas űrhajón?”

Keldis akadémikus válaszában azt mondta, hogy ez a kozmikus nemzetközi együttműködés fejlődésének kérdése. Egyezményt kell kötni a szovjet-amerikai kozmikus együttműködésről, előzőleg azonban még számos kérdés vár rendezésre a két ország kapcsolataiban.

A Szovjet Tudományos Akadémia elnöke, mint

egyik kijelentéséből kitűnik, feltételezi, hogy a jövőben nemcsak a Szovjetunió és az Egyesült Államok, hanem más országok is részt vesznek majd a világűr meghódításában.

Az utolsó kérdésre válaszolva Keldis akadémikus kijelentette, hogy a Voszhod hordozórakétája egyedülálló teljesítményű rakéta volt, mindenestre nagyobb teljesítményű, mint amilyen valaha is embert és tudományos berendezést Föld körüli pályára vitt.

A „kozmosz sajtóértekezlet” a Voszhod személyzete által felvett televíziós film bemutatásával zárult. (MTI)

Elutazott hazánkba Jumzsagijn Cedenbal

1964 október 15–21 között az MSZMP Központi Bizottságának és a Magyar Népköztársaság kormányának meghívására baráti látogatást tett hazánkban Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának első titkára, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke és családja.

Itt-tartózkodása során J. Cedenbal találkozott Kádár Jánossal, az MSZMP Központi Bizottságának első titkárával, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnökével, Biszku Bélával, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjával, a Központi Bizottság titkárával, Fehér Lajossal és Fock Jenővel, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjaival, a kormány elnökhelyetteseivel. E találkozások alkalmával megbeszéléseket folytattak a két ország testvéri kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és megvitatták a kommunista mozgalom, valamint a nemzetközi helyzetet a két felet érdeklő időszerű kérdéseit.

A megbeszélések szívélyes, elvtársi légkörben folytak le, és minden érintett kérdésben teljes nézetazonosság nyilvánult meg.

A megbeszélések eredményeként a két ország tervhivatalának képviselői meg-

állapodást írtak alá a gazdasági együttműködés bővítéséről.

J. Cedenbal magyarországi tartózkodása során ellátogatótt több ipari és mezőgazdasági üzembe, így például a Május 1. Ruhagyárba, az Egyesült Izzóba, valamint a Bábolnai Állami Gazdaságba, kirándulást tett a Balaton környékére és megismerkedett a magyar főváros nevezetességeivel.

Jumzsagijn Cedenbal és családja búcsúztatására szerdán a Ferihegyi repülőtérén megjelent Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a kormány elnöke és felesége, Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes, dr. Ajtai Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, az Országos Tervhivatal elnöke, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Losonczi Pál földművelésügyi miniszter, Péter János külügyminiszter, Sarlós István, a budapesti fővárosi tanács vb-elnöke és Puja Frigyes, az MSZMP KB osztályvezetője.

A búcsúztatáson ott volt B. Dasceren, a Mongol Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a nagykövetség munkatársai. Jelen volt G. A. Gjenyiszov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete is. (MTI)

A szocialista brigádmozgalom újabb sikerei

Több száz vasutas brigád nyerte el a címet

A sokirányú összefogás eredményeként ma már több száz vasutasbrigád versenyez a szocialista cím, illetve a szocialista munka szolgálati helye cím elnyeréséért a MÁV szegedi igazgatóságának területén. A vasutasok munkaversenyében résztvevők egyharmada tagja valamelyik szocialista-címért küzdő kollektívának. E brigádok munkája jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az előző évhez mérten

az igazgatóság harmadik osztályának Balla-brigádjára többi között vállalta a 700-as vasúti vonal forgalmának vizsgálatát, alapos elemzését. Javaslatokat tettek, amelyekkel lényegében javították például a kecskeméti állomás átbocsajtó képességét. Az ötödik osztály brigádjai pedig a nagyobb szolgálati helyeken

lyen törődnek megfelelően a szocialistabrigád-mozgalom fejlődésével. Néhány helyen bizony nem töretlen ez a fejlődés, mert sok gondot okoz a nagymérvű munkáerő-hullámzás.

A brigádtagok szinte minden helyen felismerték, hogy a nehezebb, bonyolultabb feladatok megvalósításához nagyobb általános műveltségre, politikai és szakmai képzettségre van szükségük.

megvizsgálták az ipari televízió alkalmazásának lehetőségeit.

A Vasutas Dolgozók Szakszervezetének megyei bizottsága az elmúlt hetekben megvizsgálta a szocialista-brigád-mozgalom helyzetét. Megállapította a többi között, hogy eredményesen fejlődik, s

Az elmúlt oktatási évben 126-an fejezték be az általános iskolai tanulmányukat.

Közép- és felsőfokú iskolákban tanultak 98-an. Közülük 200-an tettek szakmunkásvizsgát, több százan vettek részt a szakszervezeti és pártoktatásban.

a férfiak mellett a nők is példát mutatnak a mozgalomban.

Önálló ifjúsági vagy női szocialista brigád csak elvétve akad egy-egy szolgálati helyen. A fiatalok, s a nők általában a munkahelyeken alakult szocialista brigádokban tevékenykednek. A Csongrád megyei szolgálati helyeken dolgozó 1263 fiatal vasutas közül 358 vesz részt ilyen brigádokban. Az igazgatóság területén dolgozó nők közül Csongrád megyében 75-en kapcsolódtak be a szocialistabrigád-mozgalomban tevékenykedő brigádok munkájába.

Példát mutatnak a társadalmi munkában is,

A szegedi állomás brigádjai például parkot építettek, a rókusi géptelep dolgozói a sportpálya építésében jeleskedtek. Más szolgálati helyek brigádjai pedig orvosi rendelők, művelődési otthonok építésében vettek részt. Több brigád segítséget nyújtott családi házak építésében.

Példamutató, jó munkájukért rendszeresen részesülnek erkölcsi és anyagi elismerésben a szocialista brigádok tagjai. Sokan kapnak prémiumot, egyéb jutalmat. Az elmúlt évben

A szépen fejlődő szocialistabrigád-mozgalomban igen egészséges jelenség az, hogy a szolgálati helyek szakszervezeti bizottságai rendszeresen értékelik a brigádok vállalásait.

Alapos elemző munka után tesznek javaslatot a teremtési tanácskozásoknak a cím odaítélésére.

A tanácskozásokon résztvevő dolgozók pedig nagy felelősséggel bírják el munkatársaik, a szocialista brigádok munkáját. A Szegedi Fűtőházban például nem szavazták meg három brigádnak a szocialista cím odaítélését, mert nem volt részletes indoklás.

Nem minden szolgálati hely-

172-en kaptak kiváló dolgozó oklevelet, 45-en pedig jelvényt, 8-an érdeme, 2-en kiváló vasutas, 5-en pedig kormánykitüntetést kaptak.

A vasutas szocialista brigádok közül többen már elérkeztek a mozgalom újabb állomására.

Elynyerték a szocialista munka szolgálati helye cím kitüntetését is.

Eddig a rözkei vasútállomás és a makói XVI-os pályamesteri szakasz dolgozói teljesítették e cím elnyeréséhez szükséges feltételeket. Ezt a célt tűzték ki a Szegedi Fűtőház brigádjai is, de még nem teljesítették vállalásukat.

Százötvenezer dolgozót üdültetett a nyáron a SZOT

Most vonták meg az idei nyári üdülési idény mérlegét a SZOT illetékes szakemberei.

A jelentések összesítéséből kiderül, hogy a fődény négy hónapjában kerekén 157 ezren jutottak hozzá a kedvezményes szakszervezeti üdülés valamilyen formájához. Mintegy tizenkétezer nyaraltak külföldön.

Családos üdülésre 13 000 felnőtt és több mint tízezer gyermek kapott beutalót, ezenkívül további 22 000 kis vendég nyaralt a SZOT gyermeküdülőiben, legnagyobb részét a Balaton mellett.

A fejlődés főként az üdülés színvonalában jelentkezett.

Sokat költöttek az épületek csinosítására, a belső berendezés felújítására, illetve kicserélésére. A Balaton környékén északon 32, délen 38, a Mátrában pedig 12 üdülőn végeztek nagyobbarányú felújítást. Ezeknek az erőfeszítéseknek az eredményeképpen nyitották meg az idén többek között Siofokon a volt Chinoi-üdülőt, Kőszegen a gyermek-üdülő átépített szárnyát, Miskolc-Tapolcán az immár egész éven át használható üdülőt, amely régebben a közlekedési építő vállalaté volt. Debrecenben pedig a vasas-kohász üdülőt, első olyan gyógyhelyi létesítményeket, amely nyáron családokat lát vendégül.

Kicserélték a nyári gyermeküdülőkben a használt éatrakat, további tízezer kötettel gazdagították az üdülő könyvtárát.

Motoros riksa

A Magyar Hajó- és Darugyár váci gyáregysége arról nevezetes, hogy szinte mindent alumíniumból gyártanak és sok új konstrukció készül. Az egyik újdonság a 30 személyes tanyahajó két változatban. A másik újdonságot, a motoros riksanak két változatát most próbálják ki,

